

Debatt: Industrins digitalisering är en möjlighet den nya regeringen inte får missa

Valet är över och vi väntar på att en ny regering ska tillträda. De akuta problemen är många men samtidigt finns det skäl att se med tillförsikt på framtiden, skriver **Erik Ekudden** Chief Technology Officer på Ericsson.

Uppdaterad: 14 oktober 2022, 11:25 **Publicerad:** 13 oktober 2022, 11:34

Debattredaktionen

Text

Foto: Daniel Roos

Sverige har lyckats förut och med rätt inställning kan vi sjösätta strategiska reformer som skapar förutsättningar för våra industriföretag att ta tåten i den digitala industriomställningen. Här finns nyckeln till nya kvalificerade jobb, grön omställning och ett växande välstånd.

Parallellt med energikrisen befinner vi oss mitt uppe i det som brukar beskrivas som den fjärde industriella revolutionen, en omställning lika dramatisk som när en gång i tiden ångkraften introducerades, samhället elektrifierades eller datoriseringen. Länder som förmår att dra nytta av möjligheterna blir vinnare, medan länder som är sena på bollen riskerar att gå miste om investeringar och jobb. Oavsett vilken regering som tillträder borde vägvalet vara självklart.

Möjligen är det därför som frågan knappt har nämnts i valrörelsen – här finns i grunden ingen oenighet. Men i den regeringsförklaring som snart ska läsas upp bör den digitala industriomställningen inte förbises. De kommande fyra åren är nämligen

helt avgörande. Därför behövs ett tydligt besked från den nya regeringen att den kommer att ta ansvar för svensk konkurrenskraft genom att skapa goda förutsättningar för industrins digitalisering.

Konkret handlar det om att skapa smarta fabriker, där allt i produktionskedjan är uppkopplat – allt från insatsvaror till maskiner och transportfordon. Med uppkopplade maskiner som kommunicerar med varandra går det att effektivisera resursanvändningen och skapa en mer hållbar produktion. Behovet av lager minskar och väntetider kan kapas. Nya möjligheter uppstår att skräddarsy produkter efter kundernas önskemål. Dessutom förbättras arbetsmiljön och arbetsskadorna kan minskas.

En illustration av digitaliseringens möjligheter är Ericssons digitaliserade och 5G-uppkopplade fabrik i Lewisville, USA, där produktionen per anställd är 120 procent högre än vad den skulle ha varit utan den nya tekniken – samtidigt som fabriken energiförbrukning är 24 procent lägre.

Industrins digitalisering är inte något vi kan välja bort. Det är en utveckling som redan pågår och det är en förutsättning både för att stärka konkurrenskraften och för att klara den gröna omställningen. Alternativen är att leda utvecklingen eller att slänta efter och anpassa sig efter vad andra gör.

Sverige ligger generellt sett långt framme när det gäller digitalisering. Detta är en avspiegling av tidigare framsynthet hos näringsliv och politik som gjort att vårt land varit tidigt ute. Sverige var först i världen med att lansera 4G-tekniken, men när det gäller industrins digitalisering idag ligger vi tyvärr inte lika bra till. I länder som Sydkorea, Finland, Tyskland, USA och Frankrike genomförs stora satsningar på området, satsningar som hittills inte har någon motsvarighet i Sverige. Detta trots stoltheten över gröna industrisatsningar i norr – satsningar som i praktiken är helt beroende av smarta fabriker och en mer effektiv resursanvändning.

Ska något av detta bli verklighet krävs att politiken krok ar arm med näringslivet och bestämmer sig för att Sverige ska ligga i utvecklingens framkant och fullt ut dra nytta av digitaliseringens möjligheter.

Följande tre besked krävs av regeringen:

- **Skriv in industrins** digitalisering som en viktig framtidsfråga i regeringsförklaringen. Sverige har goda förutsättningar att fortsätta vara en ledande industrination, men då krävs det nationell samling och engagemang. Det handlar om att genomföra strategiska infrastruktursatsningar och om att tillsammans med näringslivet driva på utvecklingen. Staten bör även ge tydliga instruktioner till sina myndigheter att de har ett ansvar för att påskynda digitaliseringen.

- **Satsa på forskning** och innovation. Staten har tagit ett viktigt första steg genom att inrätta forskning- och innovationsprogrammet Avancerad

Digitalisering. Ericsson och andra företag står redo att tillsammans finansiera programmet med en miljard kronor om året under minst tio år. Men det är fortfarande oklart om staten avser att fullfölja sitt åtagande att matcha denna satsning och lägga lika mycket, här krävs ett tydligt besked från regeringen.

- **Göra ett rejält kompetenslyft.** Jobben kommer inte försvinna i och med digitaliseringen, däremot kommer de att förändras. Statistiska Centralbyrån prognostiserar att Sverige år 2035 kommer att sakna bortåt 10 000 civilingenjörer inom teknisk fysik, elektro- och datateknik. För att industriföretag ska ha möjlighet att digitaliseras och verka i Sverige krävs ett utbildningssystem som förmår att odla fram en ny generation av ingenjörer. Detta kräver att de naturvetenskapliga ämnena på ett helt annat sätt än idag prioriteras när utbildningarna utformas, från grundskola till avancerad nivå. Vi måste även satsa på att kompetensutveckla befintlig arbetskraft för att de ska kunna jobba kvar när verksamheterna förändras.

I svåra tider finns alltid en risk att politiken blir snäv och kortsiktig. Akuta problem som energibrist och säkerhetshot måste självklart hanteras med högsta prioritet. Men vi får för den skull inte missa chansen att blicka framåt och ta vara på de möjligheter som den tekniska utvecklingen ger oss.

Erik Ekudden

Chief Technology Officer, Ericsson